

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

KLAIPĖDOS „AUKURO“ GIMNAZIJOS IŠORINIO VERTINIMO TRUMPOJI ATASKAITA

IŽANGA

Vizito laikas – 2017 m. spalio 9–13 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Daiva Gabietaitė.

Išorės vertintojai: Loreta Pociuvienė, Audronė Bartušienė, Daiva Vileikienė, Alma Uznė, stažuotoja Asta Burbienė.

Išorės vertintojai stebėjo 91 veiklą (88 pamokas, du neformaliojo švietimo užsiėmimus, klasės valandėlę), gilinosi į mokinių veiklą pamokose, stebėjo juos natūralioje aplinkoje, fiksavo, analizavo ir vertino gimnazijos kasdienę veiklą, rinko duomenis pagal mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rodiklius. Pertraukų metu ir pasibaigus pamokoms vertintojai kalbėjosi su mokiniais, mokytojais, gimnazijos darbuotojais, tėvais, vyko individualūs pokalbiai su direktore, jos pavaduotojais, socialine pedagoge, psichologe, mokytojais, pavieniais mokiniais. Išorinio vertinimo komandos nariai susitiko su Gimnazijos taryba, Mokinių taryba, Metodine taryba, gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo grupe, Vaiko gerovės komisija.

MOKYKLOS KONTEKSTAS

Klaipėdos „Aukuro“ gimnazija yra biudžetinė įstaiga, kurios savininkas – Klaipėdos miesto savivaldybė. Švietimo ir mokslo ministro 2009 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. ISAK-2784 mokykloje akredituota vidurinio ugdymo programa ir Klaipėdos miesto tarybos 2009 m. gruodžio 29 d. sprendimu Nr. T2-445 mokykla pavadinta Klaipėdos „Aukuro“ gimnazija.

Mokiniai į gimnaziją priimami Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimu nustatyta tvarka – iš priskirtos savivaldybės teritorijos gatvių į bendrąsias I–II klases, iš visos savivaldybės teritorijos į EMILE klases bei Humanistinės kultūros ugdymo elementų klases. Dėl demografinės situacijos, gyventojų mikrorajone senėjimo, emigracijos, išsigryninimo procesų tapus gimnazija mažėjo mokinių skaičius (2016 m. rugsėjo 1 d. – 491 mokinytis, 2017 m. rugsėjo 1 d. – 472 mokiniai). 2016–2017 m. m. į gimnaziją atvyko mokiniai iš 12, 2017–2018 m. m. – iš 18 progimnazijų ir pagrindinių mokyklų. Gimnaziją lankančių mokinių socialinė-ekonominė padėtis yra vidutinė. 26 šeimos gauna socialinę paramą, 26 mokiniai maitinami nemokamai.

Gimnazijos direktorė įgijusi I vadybinę kategoriją, o direktoriaus pavaduotojos ugdymui – įgijusios II vadybinę kategoriją. Mokykloje dirba reikiama išsilavinimą ir tinkamą kvalifikaciją turintys mokytojai, pedagoginės pagalbos specialistai bei pakankamai aptarnaujančio personalo darbuotojai. 2017–2018 m. m. įstaigoje dirba 54 mokytojai. Iš jų – 5,5 proc. ekspertai, 44,4 proc. – mokytojai metodininkai, 37,03 proc. – vyresnieji mokytojai, 12,96 proc. – mokytojai. Gimnazijoje dirba bibliotekininkė, psichologė ir socialinė pedagogė.

Gimnazijos materialiniai ištekliai iš esmės atitinka mokyklų aprūpinimo standartus. Gimnazijoje įrengti 43 kabinetai, skirti įvairių dalykų mokymui. Bibliotekoje sukauptas pakankamas vadovėlių fondas.

Informacija apie gimnazijos veiklą skelbiama įprastinėmis formomis: interneto svetainėje www.aukuras.klaipeda.lm.lt, elektroniniame TAMO dienyne, informaciniuose stenduose. Informacija apie gimnazijos veiklą skelbiama miesto laikraščiuose „Klaipėda“, „Vakarų ekspresas“, televizijos „Balticum“ laidose.

Išorės vertintojų komanda yra įsitikinusi, kad visus rekomenduojamus veiklos tobulinimo aspektus gimnazija gali įgyvendinti veiksmingiau panaudodama savo vidaus išteklius bei

pasitelkdama išorės partnerius.

Stiprieji mokyklos veiklos aspektai

1. Pasiekimų asmeniškumas (1.2.1. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis).

Gimnazijos mokinių pasiekimų asmeniškumas vertinamas gerai. Lyginant 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų dalyvavimo renginiuose ir laimėjimų juose duomenis, pažymėtina, jog gerokai išaugo prizininkų ir laureatų skaičius tarptautiniuose ir miesto renginiuose. Mokiniai tapo įvairių dalykinių olimpiadų, konkursų miesto etapo prizinių vietų laimėtojais. Nemažai prizinių vietų laimėta ir miesto sportinėse varžybose. Pokalbiuose su gimnazijos bendruomenės atstovais – Gimnazijos taryba ir Mokinių taryba – buvo labiausiai didžiuojamasi mokyklą garsinančiais miuziklais. Projektai „Baladė apie gyvenimo džiaugsmą“, „Juodojo sparno broliai“ sėkmingai ugdo mokinių humanistines vertybes, pilietiškumą, patriotizmą, grožio pajautą. Individualūs mokinių pasiekimai ir pastangos gimnazijoje matomi, pripažįstami ir skatinami – gimnazistams įteikiami diplomai, skatinama padėkomis už mokyklos vardo garsinimą, direktorės įsteigtu prizų už asmeninę pažangą, geriausiems mokiniams organizuojama šventė „Prie aukuro ugnies“, nemokama edukacinė išvyka mokslo metų pabaigoje. Geriausių mokinių sąrašas skelbiamas gimnazijos interneto svetainėje.

2. Pagalba mokiniui (2.1.3. – 3 lygis).

Pagalba mokiniui paveiki. Dokumentų analizė rodo, kad šiuo metu gimnazijos bendruomenė daugiausiai dėmesio skiria pagalbos mokinių, patiriančių mokymosi sunkumų, ugdymo(si) organizavimui. Dauguma kalbintų gimnazistų teigė, kad visuomet gali kreiptis pagalbos į direktorę, psichologę, mokytojus, skiriamos ilgalaikės ir trumpalaikės konsultacijos. 2016–2017 mokslo metais I ir II klasių mokiniams buvo skirta 20 ilgalaikių ir 10 trumpalaikių konsultacijų likviduoti susidariusioms atskiro dalyko programos spragoms ar gabiems mokiniams siekti aukštesnių pasiekimų, rengtis olimpiadoms, konkursams, o 2017–2018 mokslo metais skirtos 9 ilgalaikės konsultacijos. 2016–2017 mokslo metais III ir IV klasių mokiniams buvo skirta 13 ilgalaikių ir 65 trumpalaikės konsultacijos, o 2017–2018 mokslo metais skirta 19 ilgalaikių ir 6 trumpalaikės konsultacijos. Gimnazijoje mokosi vienas specialiujų ugdymosi poreikių turintis mokinys, kuris ugdomas pagal pritaikytas bendrąsias programas.

3. Klasės valdymas (2.2.2. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis).

Klasės valdymas vertinamas gerai. Daugumoje stebėtų pamokų vertintojai fiksavo taisyklių ir susitarimų laikymąsi, mokytojų siekimą drausmę ir tvarką palaikyti sutelkiant mokinių dėmesį į mokymąsi. Susitarimų, taisyklių pamokose laikymasis, mokinių dėmesio sutelkimas į prasmingą veiklą bei mokymąsi turi teigiamos įtakos pozityviam mokinių bendrabūviui pertraukų metu, pastebimam susitarimų ir drausmės laikymuisi mokyklos erdvėse. Ši įžvalga buvo patvirtinta susitikimuose su gimnazijos bendruomenės atstovais, kalbėjusiais apie gerą mokinių savijautą mokykloje bei visų bendruomenės narių saugumo užtikrinimą.

4. Narystė ir bendrakūra (2.3.2. – 3 lygis).

Narystė ir bendrakūra vertinama gerai. Dauguma mokinių prisideda kuriant gimnazijos edukacines erdves, inicijuoja ir organizuoja akcijas, renginius, įsijungia į organizuojamą projektinę veiklą. Iš pokalbio su Mokinių tarybos nariais paaiškėjo, kad dauguma jų jaučiasi priklausantys gimnazijos bendruomenei. Tarybą sudaro 15 narių, kurie yra susiskirstę į komitetus pagal veiklas. Mokinių nuomone, gimnazijoje yra sudarytos sąlygos plėtoti asmeninę lyderystę. Pokalbiai su bendruomenės nariais ir dokumentų analizė rodo, kad mokiniai skatinami pagyrimais, padėkomis, jiems organizuojama nemokama edukacinė išvyka. Mokslo metų pabaigoje gimnazijos direktorės asmeniniu piniginiu prizų apdovanojamas nominacijos „Didžiausia metų pažanga“ laureatas.

5. Veiklos, įvykiai ir nuotyčiai (2.3.2. – 3 lygis).

Veiklos ir nuotyčiai vertinami gerai. Gimnazija garsėja integruotais meniniais projektais, pristatomais ne tik gimnazijos, bet ir miesto mokyklų bendruomenėms. Pokalbiuose direktoriaus pavaduotojos ugdymui sakė, kad respublikinių renginių gimnazija dar neorganizavo, tik juose dalyvauja ir džiaugiasi jau tradiciniais tapusiais renginiais: mokinių ir mokytojų metodine konferencija „Ieškoti, atrasti, išdrįsti“, gimnazijos gimtadienio švente, gabių ir talentingų vaikų pagerbimo švente „Prie aukuro ugnies“. Gimnazijoje veikia 15 pavadinimų neformaliojo vaikų švietimo programų, kurioms skirta I–II klasėse – 20 val., o III–IV klasėse – 30 val. Pokalbiuose dauguma mokinių ir tėvų teigė, kad būrelių pasiūla tenkina mokinių poreikius.

6. Gimnazijos aplinkos estetiškumas (3.1.2. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 4 lygis).

Gimnazijos bendruomenė skiria didelį dėmesį estetiško interjero kūrimui, sumaniai derindama tradicines ir inovatyvias detales, daug dėmesio skirdama jų dermei, išbaigtumui. Gimnazijos bendruomenės kuriamas estetiškas interjeras, ugdo mokinių, atvykusių mokyti iš įvairių mokyklų, darnos jausmą, kūrybiškumą ir savitą skonį. Iš vertintojų pokalbio su mokiniais, mokytojais paaiškėjo, kad mokiniai noriai įsitraukia į aplinkos kūrimą bei teikia siūlymus. Mokinių iniciatyva įkurta lauko klasė, bendradarbiaudami su mokytojais mokiniai estetiškais piešiniais išpuošė rūbinių ir valgyklos bei kabinetų erdves. Gimnazijos koridoriuose eksponuojami buvusių ir dar besimokančių mokinių darbai liudija, jog gimnazija turi estetiškos aplinkos kūrimo tradicijas ir skiria tam didelį dėmesį. Eksponuojami darbai turi socialines, tarpkultūrines kompetencijas lavinančią prasmę.

7. Aplinkų bendrakūra (3.1.3. – 3 lygis).

Mokytojai įtraukia mokinius į mokyklos erdvių projektavimą, įrengimą, dekoravimą. Gimnazijos koridoriuose eksponuojami mokinių darbai atspindi dalyvavimą įvairiose projektinėse veiklose, o prizai ir taurės – laimėjimus sportinėse varžybose. Mokiniai vertina bendrakūrą kaip galimybę būti ir veikti drauge, teigia, kad į jų pasiūlymus ir norus kuriant estetišką mokyklos aplinką, poilsio ir bendravimo zonas atsižvelgiama. Dauguma mokinių prisiima atsakomybę, vertina ir saugo savo ir kitų sukurtus darbus. Gimnazijos mokiniai džiaugiasi estetiškai įrengtomis poilsio zonomis, treniruoklių sale, skaitykla, mokyklos muziejumi. Visa tai leidžia tvirtinti, kad gimnazijos aplinkų bendrakūra yra tinkama.

8. Optimalus išteklių paskirstymas (4.1.1. – 3 lygis).

Optimalus išteklių paskirstymas geras. Gimnazijos fizinė aplinka yra saugi. Mokinio krepšelio lėšų pakanka ugdymo planui įgyvendinti, mokytojų kvalifikacijai tobulinti, IKT diegimui, mokinių kultūrinės pažintinės veiklos organizavimui. Mokytojams sudarytos sąlygos dirbti inovatyviai, naudojant šiuolaikines technologijas, mokiniai turi galimybę eksperimentuoti, tyrinėti, mokyti savarankiškai ne tik kabinetuose, bet ir kitose gimnazijos edukacinėse erdvėse. Papildomai pritraukiamos 2 proc. mokesčių mokėtojų, projektų, rėmėjų, nuomos lėšos. 2015 m. iš tėvų bei rėmėjų gauta 4 565 Eur 2 proc. paramos lėšų, 2016 m. – 5 055 Eur 2 proc. paramos lėšų. Įstaiga neturi finansinių įsiskolinimų. Gimnazijos 2017 metų veiklos plane kaip stiprusis veiklos aspektas yra išskirtas tinkamas materialinių išteklių valdymas. Kiekvienais metais už lėšų panaudojimą direktorė atsiskaito Gimnazijos tarybai. Apibendrinant galima teigti, kad gimnazijos lėšos naudojamos pagal paskirtį.

9. Įsipareigojimas susitarimams (4.1.2. – 3 lygis).

Įsipareigojimas susitarimams vertinamas gerai. Direktorė rūpinasi gimnazijos vizijos, misijos, filosofijos įgyvendinimu, įvaizdžio formavimu, inicijuoja projektų paiešką. Gimnazijos direktorė remiasi komandine veikla, skatina bendruomenės narių lyderystę. Mokyklos vadovė inicijavo bendradarbiavimą su 35 socialiniais partneriais. Mokytojai lyderiai dalijasi su miesto, šalies švietimo bendruomene, užsienio kolegomis savo gerąja darbo patirtimi. Gimnazijos vadovai vertina neapmokamą mokytojų indėlį rengiant gimnazijos dokumentus, skatina mokytojų iniciatyvas projektinėje, kūrybinėje, savanoriškoje veikloje, padėkas už mokytojų indėlį įformina direktoriaus

įsakymu. Mokyklos vadovai, deleguodami strateginių bei metinių veiklos planų rengimą mokytojų darbo grupėms, į planuose sutartų uždavinių įgyvendinimo procesą įsitraukia atlikdami veiklos priežiūrą, stebėseną, teikdami pagalbą arba tiesiogiai įsitraukdami į veiklą.

10. Gimnazijos atvirumas (4.2.3. – 3 lygis).

Atvirumas geras. Gimnazija yra pakankamai atvira, tinkamai inicijuoja bendradarbiavimo ryšius su socialiniais partneriais. Įgyvendinant tarptautinius projektus bendradarbiaujama su Prancūzų kalbos institutu, Vokietijos, Italijos, Lenkijos, Slovėnijos, Vengrijos, Suomijos mokyklomis. Organizuojant ugdymą karjerai bendradarbiaujama su Klaipėdos universitetu, miesto kolegijomis, Klaipėdos turizmo, Laivininkų, Paslaugų ir verslo, Laivų statybos ir remonto mokyklomis, Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Butigeidžio Dragūnų batalionu. Pokalbiuose su mokyklos vadovais bei socialiniais partneriais paaiškėjo, kad Klaipėdos universiteto dėstytojai gimnazijoje skaito paskaitas, studentai atlieka praktikas, o mokiniams sudaromos sąlygos lankytis universitete. Bendradarbiaujama ir su Klaipėdos miesto „Smeltės“, „Versmės“, Prano Mašiot, Gedminų, Sendvario, „Saulėtekio“, „Vyturio“ progimnazijomis. Ugdymo įstaigos organizuoja bendrus renginius, sporto varžybas, pedagogai aptaria ugdymosi rezultatus. Bendradarbiaujama su vietos bendruomene – Šv. Juozapo Darbininko bažnyčia.

Tobulintini mokyklos veiklos aspektai

1. Pažangos pastovumas (1.2.1. – 2 lygis).

Pažangos pastovumas patenkinamas. Akivaizdu, jog mokytojams vertėtų skirti gerokai didesnę dėmesį pažangos pastovumo ir pasiekimų asmeniškumo matavimo bei pripažinimo, skatinimo aspektams pamokose. Nors stebėtų pamokų metu dauguma mokinių darė pažangą pagal kiekvieno galimybes, bet vertintojai pastebėjo, jog dauguma mokytojų nesistemiškai domėjosi bei matavo mokinių mokymosi pažangą, retai parodė(įrodė) ją mokiniui. Tikėtina, kad pažangos pastovumo tikslingas ir nuoseklus stebėjimas, pripažinimas ir parodymas mokiniui teiktų daugiau augimo džiaugsmo mokiniui, būtų labai naudingas stebint, vertinant ir įsivertinant bei fiksuojant kiekvieno mokinio asmeninę mokymosi pažangą. mokinių pasiekimai ir pažanga pamokoje yra mokyklos mokytojų ir vadovų didelio dėmesio reikalaujanti gimnazijos veiklos sritis, siekiant geresnių mokyklos rezultatų.

2. Mokymosi įprasminimas (2.2.1. – 2 lygis).

Mokymosi įprasminimas patenkinamas. Mokytojai ugdymo turinį parenka pagal klasės mokinių poreikius, interesus, iš dalies atsižvelgdami į gebėjimus. Numatytas ugdymo plano prioritetas – taikyti mokymąsi skatinančias strategijas. Mokiniams patirti ugdymosi sėkmę tinkamiausios sąlygos sudarytos 20 (22,7 proc.) vertintojų stebėtų pamokų. Tačiau daugumoje pamokų (67,1 proc.) mokytojų siūlytos užduotys mokiniams retai skatino smalsumą ir entuziazmą, sudarė sąlygas išgyventi pažinimo, kūrybos džiaugsmą, tik pavieniais atvejais atsižvelgta į mokinių individualias galias. Įtraukus mokinius į ugdymo proceso planavimą, tinkamai parinkus užduotis, taikant tyrinėjimo, žaidimų, netikėtų klausimų metodus, saviraiškos, kūrybiškumo reikalaujančius uždavinius, aktualizuojant temas, mokiniai aktyviau įsitrauktų į veiklas, padidėtų jų pasitikėjimas savo jėgomis, atsirastų galimybių siekti geresnių rezultatų.

3. Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas (2.2.2. – 2 lygis).

Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas nesistemiškas. Mokyklos dokumentuose: Gimnazijos ugdymo plane, Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos apraše, Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo tvarkos apraše, Mokinių pasiekimų gerinimo priemonių plane, yra aptartas ugdymosi diferencijavimas, individualizavimas. Vertinimo metu stebint pamokas konstatuota, jog tik dalis mokytojų pripažįsta mokinių skirtybes, žino asmeninius ugdymosi poreikius, interesus, gebėjimus, atsižvelgia į skirtingus mokinių mokymosi stilius. Pokalbiuose su gimnazijos bendruomenės atstovais ir analizuojant dokumentus išsiaiškinta, kad tiriami mokinių

mokymosi stiliai, mokinių mokymosi poreikiai, tačiau vertintose pamokose mokytojų dėmesys skirtingiems mokinių mokymosi stiliumi buvo fragmentiškas, o taikyti mokymo metodai nepasizymėjo įvairovė. Tikėtina, kad veiklos, turinio ir mokymosi tempo parinkimas atskiriems mokiniams pagal poreikius ir gebėjimus, savalaikis ir sistemingas grįžtamasis ryšys, padedantis išsiaiškinti individualizavimo ir diferencijavimo veiksmingumą ir poreikį, skirtingos užduotys pagal mokinių galimybes, polinkius, atsižvelgiant į skirtingus mokinių mokymosi stilius, sistemingas mokytojų patirties reflektavimas ir tikslingas kompetencijų ugdymasis sudarytų sąlygas įvairių gebėjimų mokiniams patirti mokymosi sėkmę, pasiekti optimalių ugdymosi rezultatų.

4. Vertinimo kriterijų aiškumas ir vertinimo įvairovė (2.4.1. – 2 lygis).

Klaipėdos „Aukuro“ gimnazijos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo, stebėjimo bei tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo tvarka reglamentuota Ugdymo plane, Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos apraše, Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo tvarkos apraše. Mokytojams rekomenduojama bendru mokytojo ir mokinių susitarimu naudoti vertinimo aplanką kaip vieną mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo, įsivertinimo kaupimo priemonę. Dalykų mokytojai savo kabinetuose skelbia informaciją apie taikomą dalyko vertinimą. 10 (11,4 proc.) stebėtų pamokų vertinimo kriterijų aiškumas ir vertinimo įvairovė buvo išskirta kaip stiprusis pamokos veiklos aspektas, o 56 (63,6 proc.) stebėtose pamokose šie aspektai vertinti patenkinamai arba prastai. Šiose pamokose mokytojai per mažai dėmesio skyrė formuojamajam vertinimui. 26 (29,5 proc.) stebėtose pamokose vertinimo kriterijų aiškumas ir vertinimo įvairovė vertintojų buvo nurodyta kaip tobulintinas pamokos veiklos aspektas. Daugumai gimnazijos mokytojų reikėtų didesnę dėmesį skirti aiškių vertinimo kriterijų kiekvienos užduoties atlikimo kokybei vertinti nustatymui. Aiškūs vertinimo kriterijai sudarytų sąlygas mokiniams tinkamai analizuoti ir vertinti savo pažangą, o mokytojams – teikti pažangą skatinantį grįžtamąjį ryšį.

5. Sprendimų pagrįstumas (4.1.1. – 2 lygis).

Sprendimų pagrįstumas neblogas. Gimnazijoje veiklos kokybės įsivertinimą atlieka direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė. Vertinamas sritis gimnazijos bendruomenė nusimato lygindama paskutinių dviejų metų rezultatus, analizuodama mokinių pažangos anketas ir SSGG. 2017 metais analizuotas 2.3.1. pagalbinis rodiklis „Mokymasis“. Respondentų anketavimui naudojama IQES online platforma. Į pateiktus klausimus iš visų pakviestų dalyvauti apklausoje tėvų ir mokinių atsakė apie 53 proc. Įsivertinimo išvados ir rekomendacijos pristatytos Mokytojų tarybos, Gimnazijos tarybos posėdžiuose, klasių tėvų susirinkimuose. Įsivertinimo grupės narių teigimu, įsivertinimo išvados ir rekomendacijos naudojamos planuojant veiklas. Išorės vertintojai daro išvadą, kad gimnazijos bendruomenei trūksta kompetencijų atliekant įsivertinimą. Tikėtina, kad gimnazijos bendruomenei tobulinant įsivertinimo procesą, susitariant dėl pasirinkto veiklos aspekto siektinų kokybės požymių, gimnazijos veiklos tobulinimas būtų efektyvesnis, priimami sprendimai būtų grindžiami surinktais duomenimis ir veiklos rezultatais, tai skatintų bendruomenę prisiimti atsakomybę už veiklos kokybę, sudarytų galimybes siekti nuolatinės pažangos įvairiose gimnazijos veiklos srityse.